

DZIENNIK WARSZAWSKI

Nr. 246

Niedziela, 24 Października 5 Listopada)

1865 r.

Wychodzi codziennie, oprócz dni następujących, po Świątach uroczystych i niedzielach.— Prenumerata w biurze Dyrekcji, ulica Miodowa Nr. 487 i Kantorach.— Obwieszczenia przyjmują się za opłatą od wiersza druku: za 1-krotne obwieszczenie kop. 4, za 2-krotne kop. 6, za 3-krotne kop. 8.— Artykuły nadsyłane do zamieszczenia w Dzienniku nie zwracają się.— Listy przyjmują się tylko frankowane.— We wszystkim co dotyczy Dziennika, należy odnosić się wprost do Dyrekcji.

Rok 2.

Prenumerata w Warszawie: Rocznie rs. 8.— Półrocznie rs. 4.— Kwartalnie rs. 2.— Miesięcznie kop. 67.— Bez odnośnienia w biurze Dyrekcji prenumerata nie przyjmuje się.— Numer pojedynczy kop. 5.— Za odnośnienie do domu, opłaca się miesięcznie kop. 5.— Na prowincji na stacjach Poczтовых w Królestwie i Cesarstwie: Rocznie rs. 9 k. 20.— Półrocznie rs. 4 kop. 60.— Kwartalnie rs. 2 kop. 30.— Za przesyłkę w kopertach kwartalnie dopłaca się rsr. 1.

SPIS RZECZY.

DZIAŁ URZĘDOWY. — Rada administracyjna.
DZIAŁ NIEURZĘDOWY. — Warszawa: Przegląd polityczny. — Nieszczęśliwy wypadek. — P. Ristori. — Plac przed Bankiem. — Komitet tow. resursy kupiec. — Targi. — Zasiwy i zbiory. — Wypadek. — Szkoły ludowe w gub. kowieńskiej. — Sejm w Galicji. — *Haslo* i dwór rzymski. — Anglja. Gabinet. — Adres. — Uczta. — *Irish People*. — Danja. Projekt kolei żel. — Francja. P. Aubaret. — Cholera. — Hiszpanja. Progresiści. — Niemcy. Wniosek średnich państw. — Prusy. Wspólne działania. — Pożyczka austriacka. — Hr. Bismarck. — Zaprzeczenie. — Szwecja i Norwegja. Kwestja reformy konstytucyjnej. — Sejm szwedzki. — Turcja. Dobra meczetów. — Włochy. Wybory. — Kwestja rzymsko-włoska. — Król Franciszek II. — Mgr Merode. — Korespondencje z Lwowa, Krakowa, Neapolu i Rzymu. — Kronika.

DZIAŁ URZĘDOWY

Warszawa, d. 23 Października. (4 Listopada)

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSJI,

KRÓLA POLSKIEGO,

I WIELKIEGO XIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa Polskiego.

Zważywszy: że przyczyną upadającej coraz więcej produkcji piwa zwyczajnego marcowego w Warszawie, jest zły jego wyrób, przez używanie do takowego przypalonego siodu, przez co piwo to przybiera kolor ciemny, traci smak właściwy i jest nieklarowne, a takie jego własności, ułatwiają sposobność pogorszenia go jeszcze przez szynkarzy; w celu więc zaradzenia temu i przywrócenia piwu tego gatunku dawniejszej jego dobroci; — Rada Administracyjna na przedstawienie Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, postanowiła i stanowi:

Artykuł 1. Po upływie 8-u dni od ogłoszenia niniejszego postanowienia, zabrania się używać w browarach Warszawskich siodu przypalonego do wyrobu piwa zwyczajnego marcowego, i w ten lub inny sztuczny sposób nadawać piwu kolor.

Wyrabiane na przyszłość piwo zwyczajne, ma być koloru jasnego i klarowne. Dla nadzoru nad wykonaniem tego, wyda Komisja Skarbu odpowiednią instrukcję, z uwagą na to, aby ustanowiony był właściwy pod tym względem dozór ze strony urzędników Władzy Skarbowej, jako też, aby piwowarzy i szynkarze ochronieni byli od nieprawnych i stronnych działań dozoru.

Art. 2. Oznaczona postanowieniem Rady Administracyjnej z d. 17 (29) Stycznia 1841 r. Nr. 12,708, normalna ciężkość tego gatunku piwa na 8 stopni sacharometru Ehestaedta, podnosi się do 9 stopni tegoż probierza, nie zmieniając stopy pobieranej dotąd od niego opłaty konsumcyjnej i miejskiej.

Art. 3. Po upływie 15 dni od daty ogłoszenia niniejszego postanowienia względem wyrobu piwa zwyczajnego marcowego, takowe w szynkach Warszawskich i na Pradze, powinno być sprzedawane w tym stanie, co do koloru jego i mocy, w jakim wydane zostało z browarów. W tym celu, w każdym szynku znajdować się powinna zapieczętowana próba piwa wydanego do szynku z browaru i w szynku sprzedawanego.

Art. 4. Za niestosowanie się do przepisów powyżej w Art. 1-m wymienionych, winny posiadacz browaru ulegnie:

za 1-szym razem karze pieniężnej rub. sr. 100;

za drugim razem karze pieniężnej rub. sr. 200;

a za trzecim razem, takież karze pieniężnej i utracie konsensu na prawo wyrabiania piwa.

Art. 5. Podobnież każdy szynkarz, któryby po upływie czasu w Art. 3-m zakreślonego, powazył się utrzymywać w szynku piwo zwyczajne, któremu sztucznym spo-

sobem nadano kolor, lub rozcieńczone wodą, i niemające tej dobroci, w jakiej wydane zostało, ulegnie:

za 1-szym razem karze pieniężnej rubli sr. 25.

za 2-gim razem, karze pieniężnej rub. sr. 50;

a za 3-cim razem, oprócz tej ostatniej kary, utracie konsensu na prawo przedaży tych trunków.

W obu wypadkach Artykułami 4 i 5-m przewidzianych, piwo uznane za nieodpowiadające przepisom tego postanowienia, ulegnie konfiskacie, i o ile okaże się nie szkodliwym zdrowiu, przeznaczone będzie na dobroczynność, w przeciwnym razie, zniszczeniem być powinno.

Art. 6. Kary powyższe wymierzać będzie, przez decyzję w formie zwyczajnej, administracyjnej wydane, Magistrat Miasta, a ukaranemu służy rekurs do Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu w ciągu dni 30-tu od daty ogłoszenia lub doręczenia mu decyzji Magistratu.

Kary postanowione i ściągnięte, rozdzielone będą: w połowie dla donoszącego lub wykrywającego, ktokolwiek by nim był, — a w drugiej połowie, na rzecz zakładów dobroczynnych miejscowych.

W razie ubóstwa ukaranego, kara pieniężna może być zamieniona na areszt, według ogólnych przepisów.

Art. 7. Wykonanie i rozwinięcie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być umieszczone, Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, poleca się.

Działo się w Warszawie, dnia 12 (24) Października 1865 roku.

Наместникъ, Генераль-Адъютантъ,

(подписаль) Графъ Беръ.

Главный Директоръ, Предсѣдательствующій

въ Правительственной Комисіи Финансовъ

и Казначейства, (подписаль) Кошелевъ.

Секретаръ Стану, в заст. п. о. Подсекретаря Стану,

(подписано) Rogoziński.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa, d. 23 Października (4 Listopada)

Dzisiejsze wiadomości są bardzo nieliczne, z powodu, iż nie nadeszły najważniejsze dzienniki, nie wychodzące w dzień wszystkich świąt.

Telegram z Paryża donosi, że p. Bismarck przybył tam z Biarritz 1-go b. m., a następnego dnia odwiedził p. Drouyn de Lhuys. — Tenże telegram zapowiada, że wesela księżniczki Anny Murat z księciem Mouchy i wice-hrabianki Tascher de la Pagerie z hrabią Lépine odbędą się w pałacu tujleryjskim, — *Patrie* zapewnia, że kilku wyższych oficerów marynarki Stanów Zjednoczonych, starało się u gabinetu washingtonskiego, aby na przyszłą wiosnę, amerykańska eskada z pięciu statków pancernych, udała się do Cherbourg, Brest i Tulonu. Gdyby projekt ten przyszedł do skutku, w takim razie francuzka flota pancerna udała by się latem do Nowego Jorku. Z drugiej strony utrzymują, że projekt ten powstał w Paryżu, aby w ten sposób urządzić stosunki z Ameryką, żeby bezpieczeństwo Meksyku zdawało się zapewnione, a francuzi spokojnie mogli się z tamtąd oddalić. Coby się dalej miało stać z Meksykiem, o to Francja wcale by się nie troszczyła.

Wiadomo, że gabinet wiedeński zaprotestował przeciwko wyrażeniu w odpowiedzi senatu frankfurckiego na uwagi dwóch mocarstw niemieckich, — wyrażeniu jakoby noty obu mocarstw były jednobrzmiące, a zarazem zażądał od tegoż senatu odpowiedzi *in merito* na poczynione uwagi. Obecnie jak telegrafują z Frankfurtu, we-

dług wiadomości z Wiednia, nadeszła tam od po-wiedz senatu frankfurckiego, przeprasząca za omyłkę, a *in merito* oświadczająca, iż ponieważ kwestja reformy związku od dawna przez stowarzyszenia była podejmowana, nie można było prawnie przeszkodzić zgromadzeniu się sejmowi deputowanych.

Z różnych stron zapewniają, że po powrocie hr. Bismarcka z Francji, rozpoczną się układy z Austrią w przedmiocie ostatecznego załatwienia kwestji szlezwicko-holsztyńskiej. Wiedeński korespondent *Hamb. Börs. Halle*, często mieszający półurzędowe natchnienia, utrzymuje, że podstawą tych układów będzie wynagrodzenie Austrii za współposiadanie, i dodaje, iż dwór wiedeński bardziej niż kiedykolwiek jest skłonny do trzymania się i utrwalenia przymierza z Prusami. W Berlinie jednak nie powinni mniemać, że Austrię będzie można pieniędzmi wynagrodzić. Najmilszem dla Austrii wynagrodzeniem, byłoby poręczenie jej posiadłości przez Związek niemiecki.

Telegram z Kiel donosi, że namiestnik Gablenz odwiedził księcia Augustenburgskiego i długo u niego bawił. Według *N. Preus. Z.*, generał Gablenz, z wyższego rozkazu, miał zawiadomić osobiście księcia Augustenburgskiego, że gdyby jego pobyt w Holsztyni miał dawać powód do demonstracji, nastąpi jego wydalenie. Ta wiadomość równie jak i wczoraj wspomniane przez nas rozporządzenie co do prasy, sprawiły wielkie wrażenie w obozie augustenburgskim.

Jak telegrafują z Kopenhagi, wszyscy ministrowie podali się do dymisji 2-go, a następnego dnia kwestja ta miała być rozstrzygniętą na tajnym posiedzeniu rady stanu.

Telegram z Londynu podaje wiadomości z Melbourne z 25-go września, według których wojna w Nowej Zelandji rozszerzyła się i na wschodnie wybrzeże. Miejscowy parlament odrzucił wniosek podzielenia Nowej Zelandji na dwie osady.

Zwracamy uwagę czytelników na zamieszczone poniżej korespondencje z Lwowa i Krakowa.

* (Nieszczęśliwy wypadek). Przeszło miesiąc temu przywieziono do warszawskiego szpitala braci miłosierdzia czyli bonifratrów, znanego młodego profesora Pruszkowskiego (mającego 27 lat wieku), cierpiącego na pomieszanie zmysłów. Pruszkowski podczas swego pobytu w szpitalu nie nie mówił, mało spał i jeszcze mniej jadł, i jako pomieszany na myśli odebrania sobie życia, szukał sposobności do powieszenia się. Z początku umieszczono go na parta-rze, lecz następnie, jako chorego także fizycznie, przeniesiono go do miejscowego lazaretu, znajdującego się na drugim piętrze w tymże budynku. Pruszkowski korzystając z drzemania postawionego przy nim służącego, chodził kilkakrotnie na strych, który nie był zamknięty, w zamiarze powieszenia się na pasku od swego szlafroka, lecz za każdym razem uprzedzono go i odebrano mu pasek, chustki i inne rzeczy, przy pomocy których mógł odebrać sobie życie. Nareszcie 7 (19) października około 7-ej wieczorem, gdy służący Edward Drachenberg, widząc że chory zasnął, nie tylko opuścił swe stanowisko, lecz poszedł nawet do pobliskiej pompy po wodę, pozostawiając

* (Pożyczka austriacka). *Berlin, 1 listopada*. Według *Nordd. A. Z.* zapewniają w dobrze poinformowanych kołach, że rząd austriacki począł się znosić z tutejszym towarzystwem diskontowym w interesie pożyczki, która ma przyjść do skutku na mocy zastawu dóbr państwa. (*Wolff's T. B.*)

Szwecja i Norwegja.

* (Kwestja reformy konstytucyjnej). Na otwarciu posiedzeń sejm ogólny szwedzki, prezesa czterech stanów odpowiedzieli, stosownie do przyjętego zwyczaju, na mowę króla. Mówcy duchowieństwa i szlachty przyrzekli rozstrząsać dokładnie kwestję reformy konstytucyjnej, lecz postawili niektóre zastrzeżenia. Prezesi zaś dwóch pozostałych stanów oświadczyli, że głosy mieszczan i włościan zostały naprzód zyskane dla projektu do prawa, nad którym głosowano już w r. 1863. (*Le Mon. Un.*)

* (Sejm szwedzki) przysposabia silną opozycję, przeciw zaprojektowanej przez rząd rewizji systemu re, reprezentacyjnego. Podana niedawno wiadomość, jakoby szlachta zgadzała się na reformę, okazała się błędną. W oddziale szlacheckim sejm szwedzki, stronnictwo konserwatywne ma stanowczą przewagę, gdyż rozrządza 150 głosami, podczas gdy stronnictwo liberalne ma po swej stronie tylko około 80-u głosów. Przewodcą stronnictwa liberalnego jest p. Munck Rosenskjoeld, prezes sądu wyższego prowincji Skanii, na czele zaś stronnictwa konserwatywnego stoi hr. Mörner. Tego ostatniego popiera hr. Henning Hamilton, b. poseł szwedzko-norwesk w Kopenhadze, i powiadają, że oprócz tych dwóch osobistości, także hrabiowie Erik Sparre, Ehrensward i Posse okazują się skłonni do ukonstytuowania w razie potrzeby nowego gabinetu. Lecz stany mieszczanski i włościański są za przeprowadzeniem reformy konstytucyjnej. Dnia 26-go października podany został w tym względzie ministrowi sprawiedliwości adres z 58,913 podpisami. (*Nordd. A. Z.*)

Turecja.

* (Dobra meczetów). *Lewant Herald* donosi z Konstantynopola pod dniem 21 października, że kwestja wakufów czyli dóbr meczetów, została stanowczo rozstrzygnięta, i że hat sułtański w tym przedmiocie ma być wkrótce ogłoszony. Wszystkie dobra zwane wakufami (grunta od których czynsz opłaca się meczetom) stają się mieniem prywatnym i ulega tym samym co i to ostatnie prawom; w razie braku spadkobierców, mienie to dziedziczy nie duchowieństwo, lecz państwo. Mienie to będzie opodatkowane tak samo jak i każde mienie prywatne, i z ogólnej sumy tych podatków, meczety będą otrzymywać 20 do 30 procent. Obliczają, że w ten sposób dochody meczetów zwiększą się w trójnasób, a skarb państwa nie tylko uwolniony zostanie od płacenia corocznie zapomogi w wysokości 40 milionów piastrow, lecz jeszcze zwiększy swe dochody o 2 do 2 1/2 milionów funt. sterl.

Włochy.

* (Wybory). W artykule w przedmiocie wyborów do parlamentu włoskiego, *Times* wynurza zadowolenie z tego powodu, iż większość nowej izby należy do stronnictwa liberalnego umiarkowanego, jedynego które jest zdolnym rozwiązać kwestję Rzymu i Wenecji. Dzienniki włoskie są także wielce zadowolone z rezultatu wyborów. *Italie*, oceniając takowe, powiada: „Rezultata ostatecznie uzyskane, są dobre. Ruch progressistowski będzie w nowej izbie „daleko wyraźniejszy niż w poprzedniej, bez najmniejszej ujemy dla zasad umiarkowanych.”

* (Kwestja rzymsko-włoska). Powiadają, że kardynał Antonelli napisał do p. Vegezgo list, w którym oświadcza, że napaść wymierzona w *Giornale di Roma* przeciw rządowi włoskiemu, pochodziła wprost od mgnora de Mérode, i że ojciec św. wynurzył z tego powodu swe ubolewanie. P. Vegezzi pośpieszył z zawiadomieniem o tem króla Wiktora Emanuela, który przesłał niezwłocznie list do papieża, w celu wszczęcia na nowo układów pomiędzy dwoma rządami. W ogóle polityka rządu papieżkiego wchodzi na nową drogę, odpowiedniejszą prawdziwym interesom dworu rzymskiego; przewaga gabinetu Antonellego przyczyni się nie tylko do nadania większej jedności czynnościom administracyjnym i militarnym, lecz także do zapewnienia zwycięstwa usposobieniu pojednawczemu w stosunkach stolicy apostołskiej z dyplomacją. (*La Patr.*)

* (Król Franciszek II) wystosował do rządu austriackiego zapytanie, czy stosownem byłoby dla niego szukać schronienia w Austrii, przyczem nadmieniał, że okoliczności nakazują mu zmienić miejsce pobytu. Odpowiedź gabinetu wiedeńskiego nie jest jeszcze znana. (*La Patr.*)

* (Mgnor de Mérode) nie opuści Rzymu. Z korespondencji z tego miasta okazuje się nawet, że prałat ten objął na nowo obowiązki cameriere segreto ojca św. (*La Patr.*)

Korespondencje Dziennika Warszawskiego.

Lwów, 30 października.

Pogłoski.—P. Pessinger.—Kandydaci.

Jeszcze nowe ministerstwo nasze nie miało czasu rozwinąć swego programu, a już na wszystkie strony rozchodzą się wieści o chwianiu się jego. Głoszą, że hr. Mensdorf ma zastąpić poprzednik jego hr. Rechberg, że hr. Larisch myśli o dymisji, że nawet hr. Belcredi ma ustąpić. *Dzienniki* centralistyczne zapisują skwapliwie i—z radością, te i tym podobne, których sprawdzenie trzeba zostawić czasowi.

W związku z podaniem w poprzednich korespondencjach wiadomości o nałogu spiskowania, o nawiązywaniu nici konspiracyjnych przez pewną część emigracji, o cyrkularzach nakazujących poszukiwanie emisariuszów i t. p. zostają głuche wieści o zbiegostwie młodzieży naszej za granicę... Ojcowie tych nieletnich mężów stanu i jenerałów, udają się jak w dym do policji by im pomogła odszukać zbiegów.

Pan Possinger radca namiestnictwa, były sekretarz prezidia przy namiestniku hr. Gołuchowskim, miał zostać powołanym do Wiednia, w sprawie odnoszącej się do reorganizacji Galicji. *Gaz. Nar.* utrzymuje że powołanie to sprawiło złe wrażenie w pewnych sferach urzędniczych w Galicji.

O krzesło poselskie po ks. Adamie Sapieszce ubiega się między innymi i hr. Kazimierz Krasicki, prezes naszego towarzystwa agronomicznego. Jest wszelkie prawdopodobieństwo, że kandydat ten, jawny stronnik rządu i otwarty nieprzyjaciel rewolucji, otrzyma większość kresiek w przemyskim okręgu wyborczym wielkich posiadłości. Nowy to dowód o stanowczym zwrocie w opinji szlachty galicyjskiej. ♂

Kraków d. 27 października.

Kandydaci na posłów.—Teatr.—Nowe zabiegi emigracyjne.—

W miejsce Leona hr. Skorupki, byłego posła na sejm krajowy i byłego incognito-ambasadora rządu narodowego przy dworze wiedeńskim, obiera Kraków nowego posła. O kandydatów nietrudno,—mamy ich jedenastu.

Najgorliwszymi w staraniach i zabiegach kandydatami są panowie Trzeciecki i Muczkowski a zarazem najdziwniejsze ich pretensje. Jeden z współpracowników „*Hasła*”, ex-redaktor „*Kroniki*” wydawanej dawniej w Krakowie nakładem p. Trzecieckiego, donosił już w przeszłym tygodniu że kandydatura p. Trzecieckiego na posła z większej posiadłości w obwodzie sądeckim jest zapewniona; ale na nieszczęście jeden z wyborców tamtejszej okolicy zapobiegając aby ta płonna wiadomość nieodstręczała innych kandydatów, ogłasza w „*Czasie*”, we własnym i wielu kolegów imieniu, iż to zapewnienie jest przedczesne i że tam takie wysuwanie kogokolwiek bądź będzie bezskutecznem. (Pan Trzeciecki przeczytawszy tę nieprzyjemną dla siebie nowinę, nie tracąc czasu udał się natychmiast w podróż, w sandecki na rekonensans, czy tam nie znajdzie jeszcze jakiej szansy dla siebie. Wyjechał,—ale i w Krakowie nie zostawił on pola odłogiem; bo przezorny gracz, nie na jedną kartę stawia, a panu Trzecieckiemu pod tym względem niemożna zaprzeczyć zdolności. Otóż zaraz po wyjeździe jego ukazał się tu prospekt wydawnictwa dzieł tanich a pożytecznych, przedsięwziętego przez szanownego kandydata. Z jednej strony przedsiębiorstwo takie przyniosłoby—można powiedzieć—wielki pożytek krajowi,—bo dwieście arkuszy dzieł wyborowych za dziesięć reńskich rocznie jest w rzeczy samej wielkiem ułatwieniem dla ludzi pragnących się kształcić; ale pożytku takiego możnaby spodziewać się tylko w razie, gdyby to przedsiębiorstwo kierowaniem było przez ludzi naukowych, dających rękomię dobrego tych dzieł wyboru.

Co do drugiego gorliwie ubiegającego się kandydata, niema także obawy aby mógł ująć wyborców pomimo ujmującej swojej osoby, tem bardziej że tylko mężczyźni są wyborcami. Nasi wyborcy wiedzą po większej części dobrze, że na sejmie dosyć już jest figurantów. Pan Muczkowski mógłby jedynie zająć miejsce posła, mógłby wprowadzić zasiadając na poselskiej ławie, ale tak jak i w krakowskiej ławie poprzestałby na samym tytule i miejscu.—Zdaje się że pomimo wielkiej liczby kandydatów, zgodzą się wyborcy jednomyślnie na p. Sawczyńskiego, co łatwo wnosić można z obiegających w mieście pogłosek.

Jeszcze kilka słów o innej, daleko przyjemniejszej scenie, na której występują inni aktorowie. Teatr pod nowym przedsiębiorstwem i nową dyrekcją p. Jasiń-

skiego, prawdziwie odżył; ale publiczność nasza tylko na pierwsze przedstawienie licznie się zgromadziła; pokazała ona, że jest, ale że jest ciężką ospałą i że niewiele dba o powodzenie sceny, bo na późniejsze przedstawienia wcale nie licznie uczęszcza. Aby ją zwabić do teatru, potrzeba by zawsze na ogłoszeniach był „*Napoleon*”, czy to w Hiszpanji czy we Włoszech, zresztą „*Krakowiacy i Górale*”, „*Studnia artezyjska*”; to są sztuki magnesowe, przyciągające naszą publiczność. Artyści nasi nie zrażają się przecież tą obojętnością krakowskiej publiki; grają dobrze pomimo pustych często łóż a nawet parteru. Pan Jasiński pierwszy raz wystąpił w komedji „*Gaduła nad gadułami*” w roli Gadulskiego; pokazał się on bardzo miłym i przyjemnym gadułą; gra jego, ruchy i trudna w tej roli deklamacja, zadowolniły wszystkich; zaraz na wstępie powitano go hucznie oklaskami i po sztuce też poezgnano po trzykroć jeszcze huczniejszemi. P. Świeszewski reżyser, Rapacki, Bonda, panie Rapacka, Bendowa, Modrzejowska, panny Kwiecińska i Morska, niemniej też panowie Hennig, Ecker i Wolski jak równie i panie Eckerowa, Raszowska i panna Łapińska, rozwijają znaczne zasoby talentów w najróżnorodniejszych rolach; słowem, całe grono artystów układa się w każdej sztuce w harmonijną całość wzajemnie sobie pomagając. Staranne studjowanie ról i szczere chęci artystów, tudzież gorliwy i umiejętny kierunek dyrektora p. Jasińskiego, okazują się na każdym przedstawieniu; brak tylko jak powiedziałem uznania ze strony publiczności która zaledwo pierwsze przedstawienie nowej dyrekcji i trzykrotnie powtarzana opera „*Paziołowie królowej Marysienki*” licznie zwały.

I jeszcze słówko o politycznych aktorach a raczej komedjantach. Sejfryd, który siedział dotąd w Paryżu, zniknął tam bez śladu; mówią że ma przybyć niezadługo do Galicji z zorganizowanym oddziałem najarbitralniejszych arbitrow, którzy mają sędzić tych co nie chcieli brać udziału w powstaniu, co byli obojętnymi i podatków narodowych odmówili; wyroki ich mają opiewać naturalnie na śmierć lub pożogi, jednak z pozwoleniem okupienia się przez natychmiastowe złożenie oznaczonych kar pieniężnych. Ubogim udziela amnestja.—Pogłoska ta wywołała nawet pewne ostrożności ze strony rządu; namiestnictwo bowiem krajowe rozesało już okólniki do wszystkich urzędów powiatowych w Galicji, ostrzegając właśnie o tem nowem przedsiębiorstwie finansowem młodej emigracji, i zalecając wielką baczność na obcych podróżnych. F.

Neapol, 26 października.

Wybory 22 października.

Niepodobna ukryć, że ostatnie wybory polityczne sprawiły przykre wrażenie w całych Włoszech. Z powodu braku poprzedniego porozumienia pomiędzy różnymi odcieniami liberalnych, klerykalni o mało nie otrzymali zwycięstwa przez niespodziankę. Takie nazwiska jak d'Ondes-Reggio, San Pol, Cantu, Alberi i La Margerita, stanęły do balotowania obok największych zaszczytów całego narodu, jak Garibaldi i Ricasoli. Co za poniżenie!

Wszelako należało się tego spodziewać, wiedząc jak obawiali się klerykalni, uchwalenia i wprowadzenia w wykonanie prawa znoszącego korporacje duchowne. Liberalni chociaż ostrzeżeni o tajemnych knowaniach reakcjonistów, chociaż w zasadzie uznali konieczność wzajemnych ustępstw, w chwili głosowania zapomnieli o wszystkim, mając na myśli tylko sympatje i antypatje osobiste. Tym sposobem połowa głosów marnie przepadła, rozproszywszy się na nieznanie nazwiska. Dosyć będzie powiedzieć, że w trzecim kolegium naszego miasta, składającym się prawie wyłącznie z ludzi wykształconych, postanowiono jednogłośnie głosować za p. Poerio; lecz w wilję wyborów, zaczęto mówić o zastępstwie go przez p. Ayala, a w samym dniu głosowania, dodawano jeszcze garibaldeczyka Cairoli i b. majora gwardji narodowej Derosa. Tym sposobem powstało czterech silnych kandydatów, nie mówiąc o mniej ważnych kandydaturach.

Na szczęście w naszych prowincjach południowych klerykalni nie okazali się tak karnymi jak w Toskanji; inaczej byłoby prawdziwie Waterloo dla sprawy postępu i wolności we Włoszech.

Wprawdzie tu i owdzie jaki członek tak zwanego czarnego stronnictwa znajduje się na liście do balotowania, lecz gdyby nawet utrzymali się przy ostatecznem głosowaniu w przyszlą niedzielę, znaleźliby się w tak nieznacznej liczbie w izbie deputowanych, że ich głosy zniknęłyby w ogólnej wrzawie, tak jak to miało miejsce podczas ostatnich rozpraw w tej izbie.

Dla nas Włochów, stanowcze zwycięstwo liberalnych nie jest tylko kwestją punktu honoru i zasad, ale kwestją, od której zależy nasza jedność polityczna. Gdyby tak jak w Anglii, szło tylko o zachowawców i postępowych, krzywdą w końcu, nie byłaby wielka; po porażce, możnaby spokojnie czekać na

kiem na kolanach, z odkrytem łonem, wyciągała swe nagie ramie aż do łopatki, i deklamowała swą prośbę do przechodzących w pięknym języku włoskim z akcentem nie należącym bynajmniej do niskiej klasy i giestem mierzonym, pełnym wykwińności.

Jakaś improwizatorka zabłąkana w Rzymie, jakaś upadła wielkość, heroina teatru może, spadała ze sceny na schody kościelne, albo jaka ładna grzesznica pozująca dla utalentowanego malarza.

Znajdowałem się na nabożeństwie w bazylice św. Piotra w Watykanie. Piękny organ Mosca przeplatał się z głosem śpiewaków kaplicy sykstyńskiej, będących na widoku w trybunie wyniesionej i otwartej, której balustrada dochodzi zaledwie do wysokości oparcia. Szeroki i krótki rękaw czarny czerwono haftowany; można było widzieć wszystkie ich ruchy, a głosy ich rozchodziły się bez przeszkody w kaplicy obszernej i głębokiej.

Młody wesóły tenor, w chwili kiedy nie śpiewał, rozmawiał i śmiał się z jednym z swych sąsiadów i ścigał spojrzenia. Ow sąsiad z głosem kobiecym wywoływał uśmiechy. Mężowie mówili pocichu do swych żon, kobiety patrzyły nań ukradkiem i szeptały między sobą. Zresztą można było się zdziwić i sądzić że się jest na operze.

Jakkolwiek kraty i drzwi boczne były otwarte, kaplica zajęta w większej części przez duchowieństwo, była zbyt małą dla pomieszczenia widzów, którzy odpływali ku nawie. Nie było tam ani krzesła, ani ławki; mężczyźni stali, młode angielski posiadały na rogach piedestałów kolumnowych i pilastrów; jedna z nich przykucnęła odważnie na piętach, siedziała jak na tronie wśród szerokiego koła, jakie tworzyły jej krynolina i jej jedwabna suknia.

Była blisko szósta godzina; nabożeństwo miało się kończyć, śpiewy robiły się najmielszymi, najmniej wibrującymi, ciemność zstępowała z wolna i zaczęła się rozlewać po nawie, obraz był malowniczy i zachwycający.

Ale o religii, o nabożeństwie kto tam myślał! W.

Kronika.

* (Ronge w więzieniu). Jak donoszą dzienniki frankfurckie, p. Jan Ronge znany mistrz nowej sekty religijnej, zaczął odsiadywać w dniu 25 z. m. karę więzienia na odwachu konstabliarów w sali dziennikarskiej, za wykroczenie prasowe w Prusach przeciwko p. Bismarck. (Wien. Z.)

* (Nowy romans pani Solms-Ratazzi). Pani Solms-Ratazzi, z domu Wyse-Bonaparte, która przez napisanie ostatniego swojego roma su, stała się nie tyle sławną ile wsławioną, wystąpiła znowu z podobnym dziełem pod tytułem Les pièges des maris, które ma zawierać w sobie wierne opisanie życia i zwyczajów paryżkiego Demi-Monde. Szlachetna autorka zdaje się liczyła na succès de scandale, tymczasem właściwa komisa odmówiła stempla temu dziełu. (Köln. Z.)

* (Nekrolog). Gazeta Figaro Programme donosi o zejściu słynnego tenora Gulini, który przed dwoma laty zachwycał publiczność petersburską. Zmarł on we Włoszech. Wiadomo, że nieszczęśliwa miłość była przyczyną, że dostał pomieszania zmysłów. Żył tylko lat czterdzieści.

* (Kobiety-lekarki w Anglii) Emancypacja kobiet w Anglii szybko postępuje. Angliki wkrótce będą mieć kobiet-lekarczy, nieustępujących mężczyznom, a nawet spółubiegających z nimi. Przykład panny Garret znalazł licznych naśladowczyń. Gazeta Freeman's Journal pisze, że panna Calborn złożyła niedawno pierwszy egzamen i słucha kursów medycznych dla pozyskania stopnia doktora medycyny. (Bir. Wied.)

* Przyjechali do Warszawy: generał-major von Krejter, z Galicji, rzeczywisty radca stanu Pfejl, z Berlina i Nowikow z Petersburga. — Wyjechali z Warszawy: rzeczywisty radca stanu Lode, do Petersburga, figiel-adjutant J. C. M. pułkownik Własow do Częstowicy.

* Listy niewłaściciel do skrzynek pocztowych włożone, w dniu 3 listopada 1865 roku a mianowicie, pod adresem: Teofil Böhm lekarzowi weterynarii bez oznaczenia miejsca, bracia Bloch w Wilnie, Jan Tiurny w Petersburgu, Matylda Afrasimowa w Petersburgu, Teodor Pirwicz w Petersburgu, Józef Soliński w Rygimnie, Szaja Ponawka w Brześciu-Litewskim, Katarzyna Laskowska w Ławnowie przez Łuck.

* W dniu 2 listopada 1865 roku urodziło się w Warszawie: Chrzestuj: płci męskiej 35, żeńskiej 39; Starozakonnych: męskiej 21, żeńskiej 16, razem 111; zaślubieni, Chrzestuj: Stokowski Józef urzęd. k. r. p. i s., z Lapeirre Melanją; Bronzwał Antoni maj. stol., z Szymańską Marianną; Skalski Michał urzęd. banku, z Piwońską Franciszką; Niwiński Władysław litogr., z Stasińską Anną; Jarzabkiewicz Piotr dozor. pol., z Strauchman Joanną; Starozakonni: Arenbrand Józef dorożk., z Hanower Symą; Faustel Fajwel bakał., z

Hotfryd Fajg; Amiszewicz Herszek handl., z Wagenrycht Nechą; zmarli Chrzestuj: Brek Krysstof lat 44 obyw.; Mukanowicz Ludwik lat 34 urzęd., Vorbrodt Helena lat 14 cór. kup.; Brylińska Teresa lat 33 żona kow.; Wentzel Anna lat 58 handl.; Dobrowolski Józef lat 55 kow.; Janicki Feliks lat 45 czel. szew.; Lintner Wilhelm lat 85; Getter Sylwester lat 40 rzeźn.; Lipińska Paulina lat 22 żona zduna; Janke Oskar lat 18; Twarowska Katarzyna lat 45 wyrobn.; Rożycka Marjanna lat 43 wyrobn.; Zwierzyńska Józefa lat 50 służ.; Kordek Józef lat 31 furm.; Kajm Karolina lat 54; Grządziel Tomasz lat 21 flis; Bajerowicz Mikołaj lat 7 syn czel. mular.; Buczan Józef lat 2 syn druk.; Kin Marjanna lat 3 cór. wyrobn.; Kołodziejski Julian lat 4 syn stol.; Taraszkiewicz Władysław lat 2 syn stol.; Spychała Piotr mies. 3 syn wyrobn.; Skarzyński Wacław mies. 7 syn kow.; Fellendorf Zuzanna mies. 1 i pół cór. muzyk.; Mędrzycka Helena mies. 6 cór. obyw.; Jaworska Ewa dzień 1 cór. obyw.; Łakamow Józef dzień 1 syn służ.; Brzostowski Bolesław mies. 2 wychow. dziec. Jezus; Krauze Piotr mies. 4 wychow. dziec. Jezus; Skuża Antoni mies. 2 wychow. dziec. Jezus; Brzoski Antoni mies. 1 wychow. dziec. Jezus; Łabęcki Maksymiljan dni 10 syn jubil.; Gołaszewski Antoni dni 15 syn wyrobn.; Nowakowski Ignacy dni 3 syn lok.; Klakowska Franciszka lat 33 żona rzeźn.; Burgielewicz Marjanna lat 70; Ładzińska Anastazja lat 22 służ.; Słupska Karolina lat 60; Przyradzka Tekla lat 39 wyrobn.; Szczepańska Franciszka lat 50; Ziolkowski Feliks lat 77 wyrobn.; Pokołówska Teresa lat 38 wyrobn.; Dreszler Franciszka lat 51; Stusińska Nepomucena lat 40; Nolla Eugenjusz lat 2; Hromow Natalia lat 4; Rozenthal Marjanna rok 1 cór. dozor.; Wojtaszewski Apolonjusz rok 1 i pół syn dorożk.; Hejża Edward rok 1 syn lok.; Solik Józefa rok 1 i pół cór. szew.; Ignatiuk Mikołaj rok 1 i pół syn żołn.; Zebrowski Jan mies. 5 syn urzęd.; Hincz Wiktorja dzień 1 cór. służ.; Fink Hermann dni 5 syn fabryk.; Waster Adam dzień 1 syn tkacza; Zuczowska Leontyna dni 6 wychow. dziec. Jezus; Kubiński Józef dni 10 wychow. dziec. Jezus; Starozakonni: Geszaid Chawa lat 50; Braun Chaim rok 1; Rotsztein Lajzer rok 1 i pół; Deren Lazer rok 1 i pół; Feferblum Chaim dni 8; Paleter bezim. dni 2; Wainthal Pina lat 3 i pół cór. handl.; Wainthal Ryfka rok 1 trzy czwarte; Einfisz Boruch lat 4; Elengold Moszek rok 1; Epstein Josek dni 3; Majzner Mosiek mies. 3; dziecię płci męsk. niez. urodz.; dziecię płci żeńsk. niez. urodz.

Kalendarz.

W niedzielę, 5 listopada. — św. Zacharjasza i Elżbiety. — Słońce wsch. o godz. 7 min. 4; zach. o godz. 4 min. 23.

W poniedziałek, 6 listopada. — św. Leonarda wyzn. — Słońce wsch. o godz. 7 min. 5; zach. o godz. 4 min. 21.

Widowiska.

W sobotę, 23 października (4 listopada). WIELKI TEATR. — Un ballo in Maschera (Bał maskowy). — Opera przez Artystów Włoskich. — Abonament zawieszony. — (Zacznie się o godzinie 7-ej).

TEATR ROZMAITOŚCI. — Szklanka wody. — (Zacznie się o godz. 7-ej).

DOLINA SZWAJCARSKA. — Wielkie przedstawienie akrobatów i ekwilibrystów. — Cena wejścia kop. 50.

W Niedzielę, 24 października (5 listopada). TEATR WIELKI. — Asmodea. — (Zacznie się o godzinie 7-ej).

TEATR ROZMAITOŚCI. — Sztuka przypodobania się. — Łobzowanie. — (Zacznie się o godzinie 7-ej).

Ceny targowe.

dnio 22 października (3 listopada).

Table with 3 columns: Rodzaj produktów, Korzec od, do. Includes items like Pszenica, Żyto, Jęczmień, Owies, Groch polny, Kartofole, Pud siana, Dowozy: Pszenicy 600; Żyta 300; Jęczmienia 400; Owsa 600 korcy, Wiadro okowity, Garniec, Wymierzono w Urzędzie Kons. wiader 400.

KURSA TELEGRAFICZNE

Petersburg d. 22 Paździer. (3 Listopada) 1865 r.

Table with 3 columns: Wzrost, za rubel srebrny, and other financial data for telegraphic exchange rates.

Obserwatorium Meteorologiczne.

Table with 3 columns: d. 22 paździer. (3 listopada), o godz. 6 z rana, o godz. 4 po po. Includes Barometr w milimetrach, Termometr Reaum., Stan nieba, Największe ciepło, Z rana d. 23 paździer. (4 listopada), Wysokość wody na Wiśle.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

dnia 23 Października (4 Listopada) 1865 r.

Table with 4 columns: MONETY, PAPIERY, WEXLE, and various financial instruments like Pół-Imperjały Rosyjskie, Bilety Skarbu, Obligacje, etc.

Wartość kuponu bieżącego od Obligów Skarbu Rs. — k. 37 1/2 od Listów Zastaw. kop. 22 Od rosyjskiej porzeczki z roka 1854 rs. — k.

KURSA TELEGRAFICZNE.

z Berlina d. 22 Października (3 Listopada) 1865 roku.

Table with 3 columns: Wzrost, płać, and various telegraphic exchange rates for different locations and currencies.

